

FI lausuntopyyntö VV

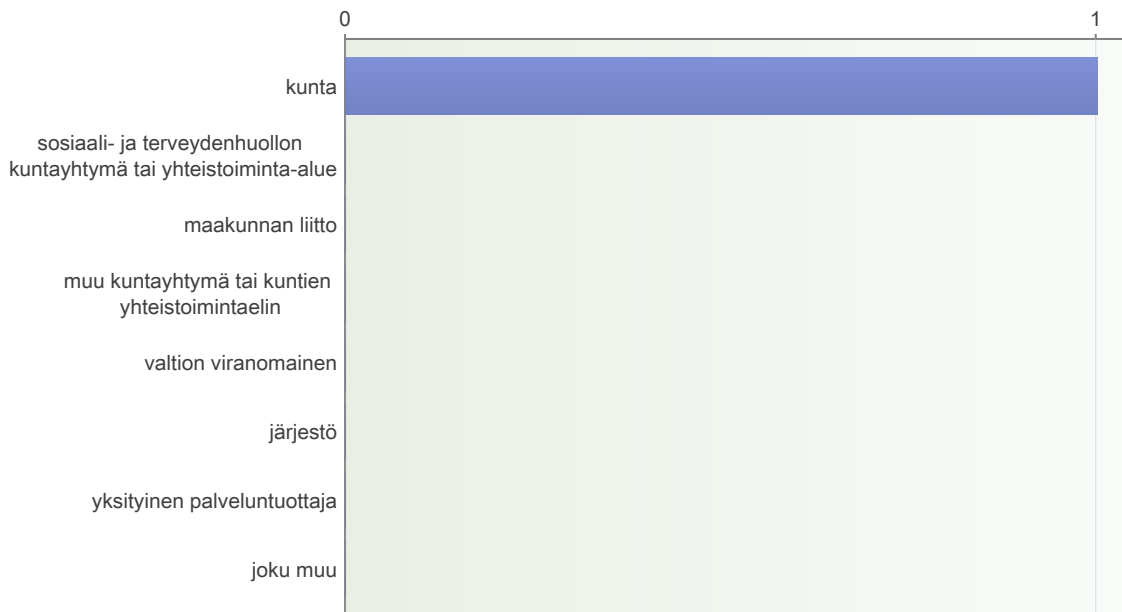
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Nokian kaupunki	Eeva Halme	Eero Väätäinen	20.3.2017	Kaupungin hallitus

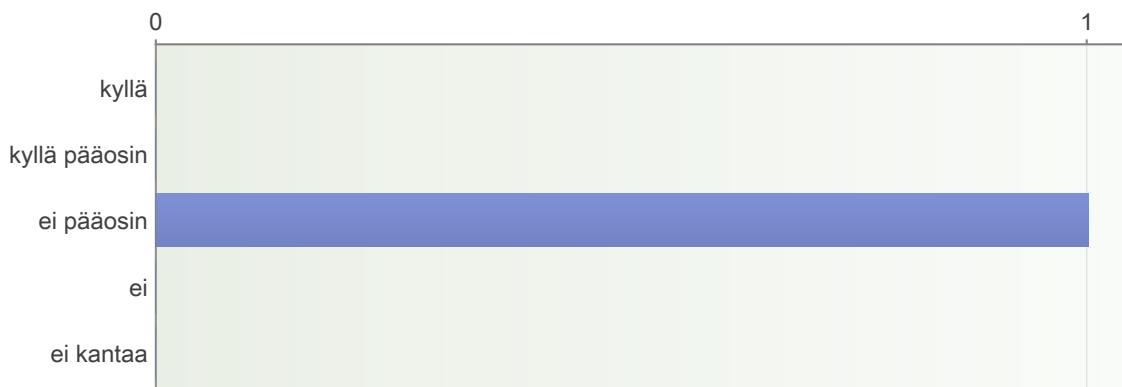
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

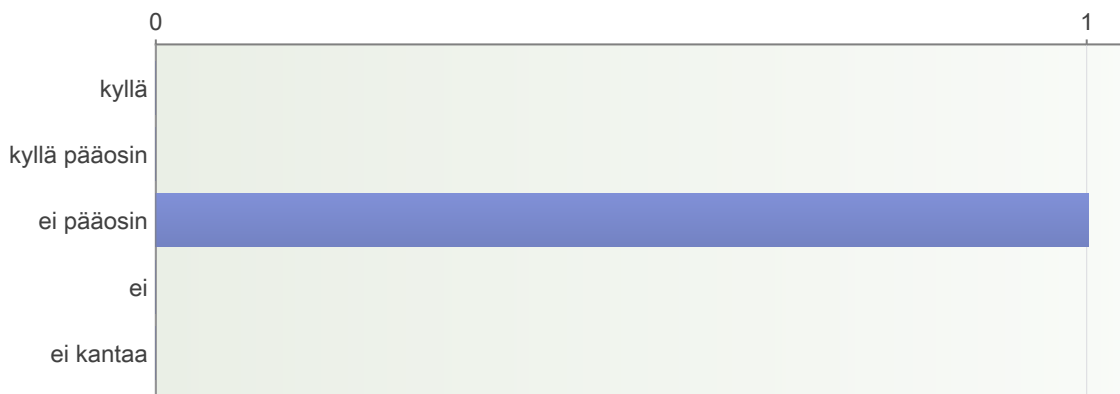
Vastaajien määrä: 1

-

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen nyt esite-tyllä mallilla ei tule onnistumaan. Esitetty malli tarkoittaa julkisen palvelutuotannon pakkoyhtiöittämistä ja julkisen asettamista täyteen kilpailuun yksityisen palvelun kanssa. Tällainen malli ei edistä kestävästi palvelujen yhdenvertaista saatavuutta niin alueellisesti kuin ihmisryhmien välilläkään.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

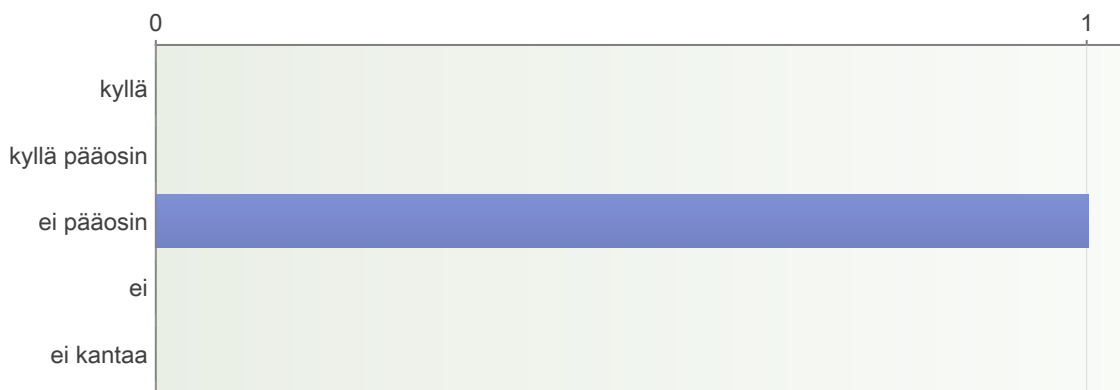
- Uudistus edistää niiden kuntalaisten vaikutusmahdollisuutta palveluihinsa, jotka jo lähtökohtaisesti kykenevät palvelutarvetta arvioimaan ja ovat jo nyt toteuttaneet terveydenhuollon osalta valinnan vapauttaan.

Nyt esitetty valinnanvapaus malli on monimutkainen. Näin ollen paljon palveluita tarvitsevien (mm. päihde- ja mielenterveysasiakkaat, muistisairaat, lastensuojelun asiakkaat, kehitysvammaiset, vammaiset) osalta palveluohjauksen tarve tulee lisääntymään laajentuneen valinnan vapauden myötä.

Henkilökohtainen budjetti ja asiakassetelin antamisen velvollisuus edellyttää, että asiakkaat tai heidän edunvalvojansa pystyvät itse arvioimaan toteutuneen palvelun, sen laadun ja sisällön eli vastaako sitä mitä esim. asiakassuunnitelmaan on määritelty.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

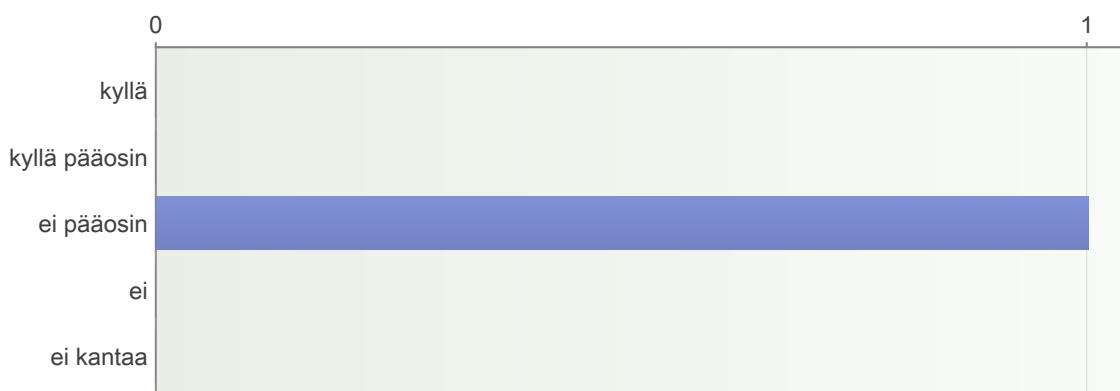
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan asuinalue ja liikkumismahdollisuudet tuot-tavat oman jakolinjansa. Kaikella todennäköisyydellä suurissa kaupungeissa asuvien mahdollisuudet löy-tää juuri heille henkilökohtaisesti sopivin palvelu kas-vavat, kun taas haja-asutusalueiden asukkaat jäävät ilman vaihtoehtoja.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

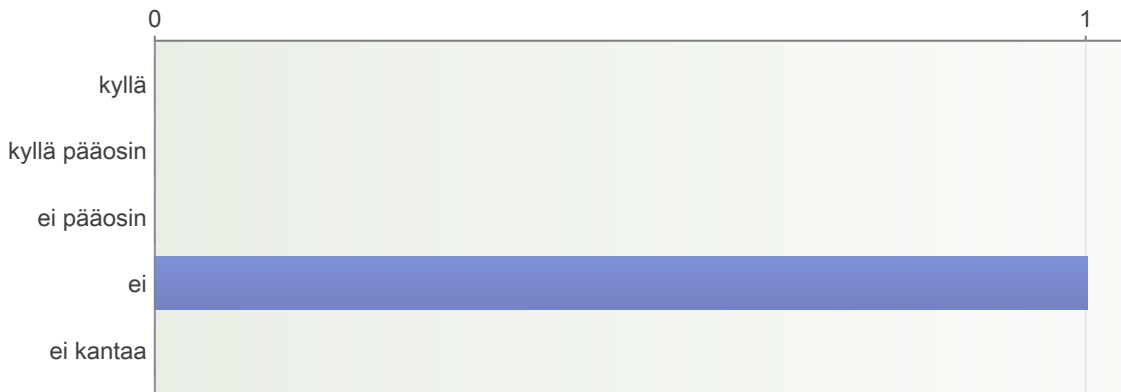
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kun sote-keskuksen sosiaalipuolen osaaminen jää heikoksi, on ensimmäinen haaste jo asiakkaan ohjautumisessa ylipäättään palvelutarpeen arviointiin ja laa-jempien palveluiden piiriin. Ei voida ajatella, että terveysalan ammattilaiset hoitaisivat oman työnsä ohella myös sosiaalipuolen neuvonnan ja ohjauksen kuten julkisessa keskustelussa on väläytetty.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

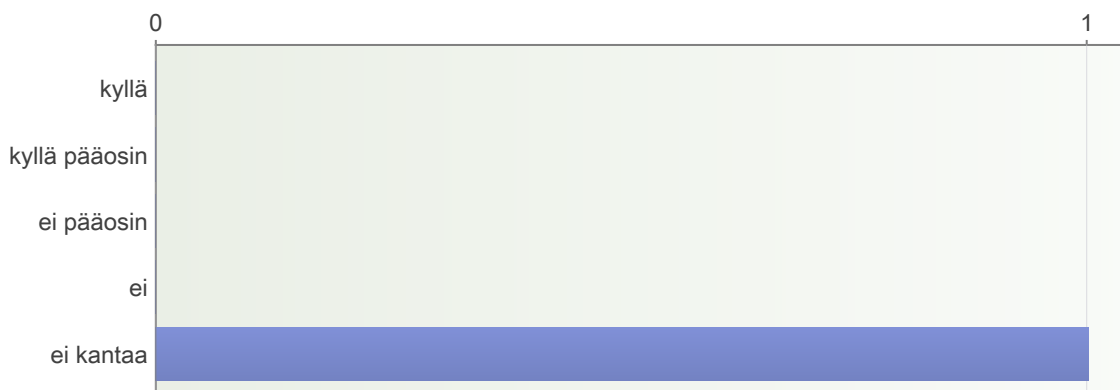
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kokonaisuudistus ja valinnanvapausmallista tehty esitys ei takaa kustannussäästöjen toteutumista. Kokonaisuudituksella on ristiriitaisia tavoitteita ja uudistuksen toteuttaminen vaatii mittavia investointeja mm. tietojärjestelmiin. Kustannustason aleneminen voi olla mahdollista, kun vaadittavat tietojärjestelmäudistukset on toteutettu niin, että tarvittava tieto on ammattilaisten käytettävissä ja palveluverkko on sopeutettu. Kustannuksiin vaikuttaa jatkossa maakunnan hallinnollinen rakenne ja palvelutason määrittäminen. Nyt kunnissa on merkittäviä eroja esim. palvelun saannin kriteereissä ja palveluiden laajuudessa. Kustannusten osalta riskinä on, että nyt esitetty malli rajoittaa maakunnan oikeutta päättää tuotantotavasta ja ohjata palvelujen kokonaisuutta. Suoran valinnan palveluita ohjataan sopimuksin järjestäjän taholta, kun muusta palvelutuotannosta vastaa maakunnan liikelaitos.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

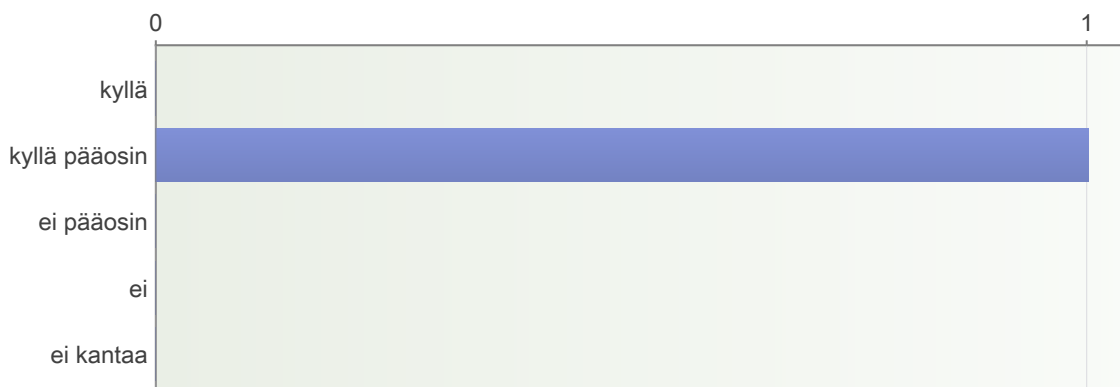
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyn sote-lainsäädännön yksi keskeinen ongel-makohta on perustettavien maakuntien ohut itsehal-linto. Ilman verotusoikeutta ja valtion vahvan ohjaus-vaikutuksen myötä maakunnilla on hyvin vähän mah-dollisuuksia vaikuttaa toimintaansa. Valinnanvapaus-lainsäädäntö esitettyssä muodossaan kaventaisi niitä entisestään.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

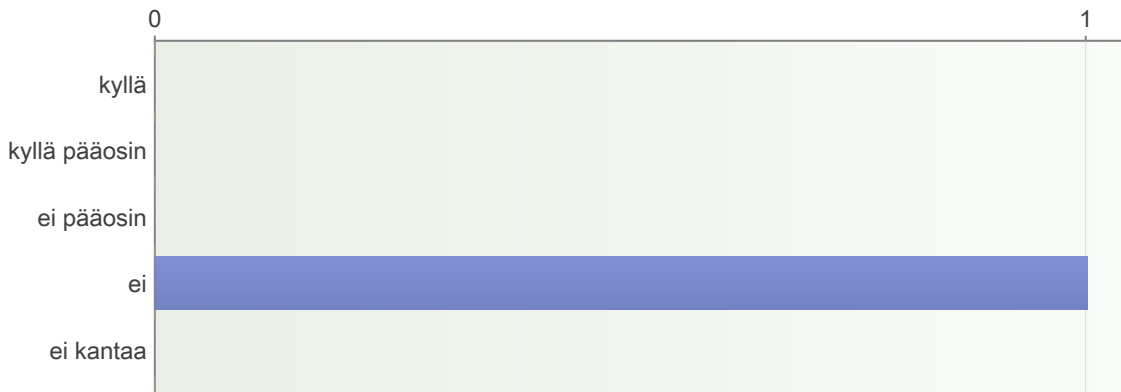
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pitkään valmisteltu uudistus on jarruttanut kuntien palvelutuotannon kehittämistä, on satsattu vain välttämättömään. Uudistuksen myötä on mahdollista kohdentaa resurssia / osaamista kehittämiseen eri tavalla kuin kunnissa nyt. Uudistuksen tavoitteita tukisi tarpeettomien normien purkaminen.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveyspalveluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

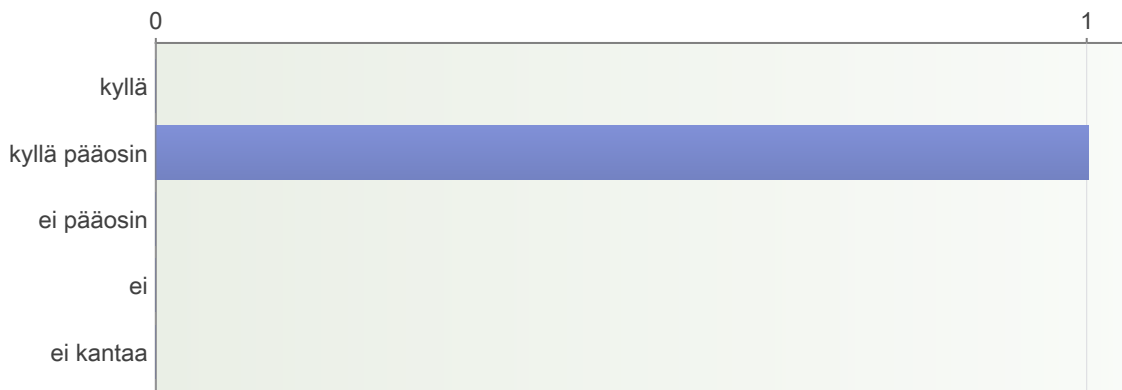
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tiiviisti lähipalveluina tuotettavan äitiys- ja lastenneuvolatoiminnan (terveydenhuoltolaki 15 §) sijoittumista ei ole määritely. Lisäksi laajan suoran vallinnan palveluiden osalta määritely, että voidaan toteuttaa sosiaalihuoltolain 14 § palveluita ja tehdään hallintopäätöksiä. Lyhytaikainen sosiaalipalvelu on usein osa asiakkaan kokonaisvaltaista asiakassuunnitelmaa ja sen irrottaminen kokonaisuudesta voi jopa hidastaa asiakkaan oikea-aikaista palvelun saantia. Näin ollen voidaan todeta, että päätöksenteon hajauttaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämism vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

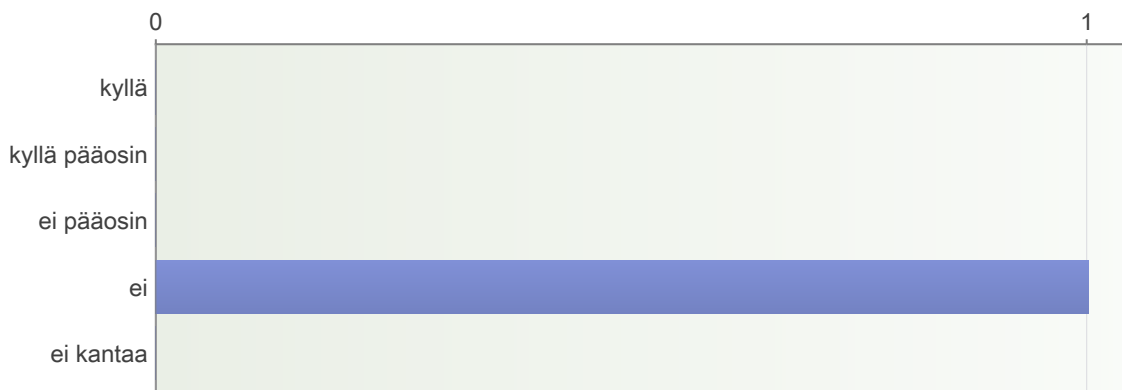
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vain jos raportointi ja seurantajärjestelmä on riittävän kattava.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmän pakotettu käyttäminen ei ole tarkoituksenmukaista, vaan sen käyttö tulisi olla mahdollista täydennettäessä palveluvalikoimaa.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

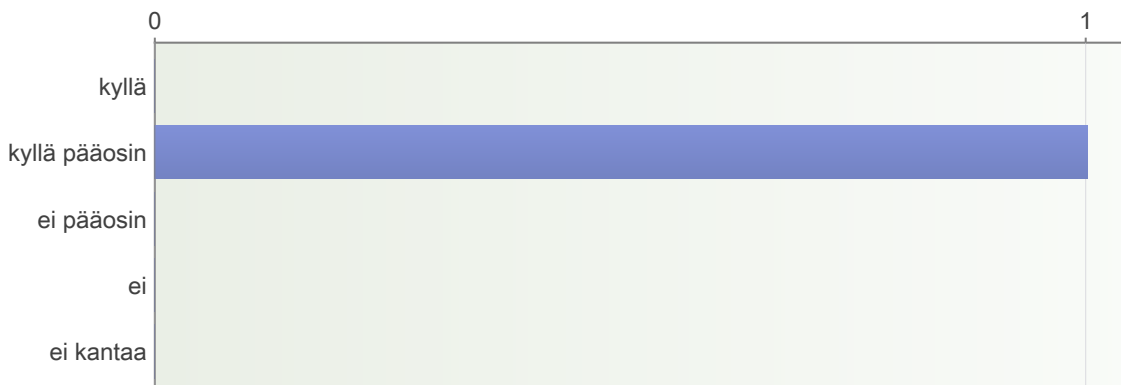

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

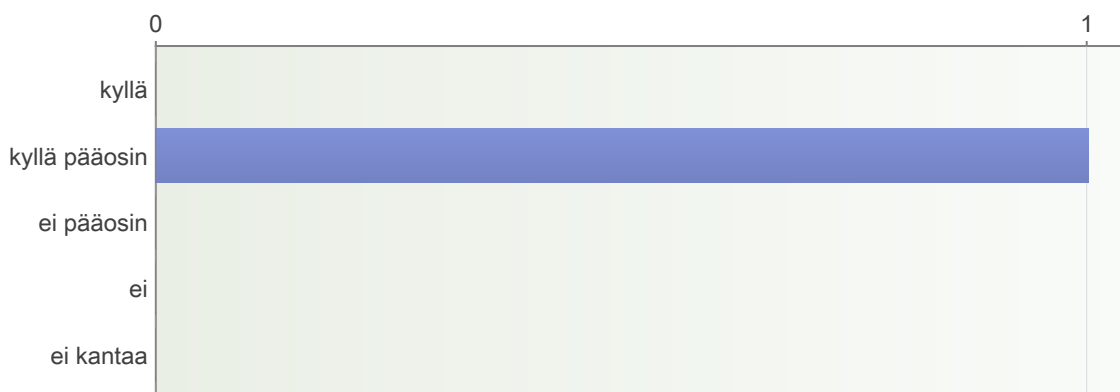

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

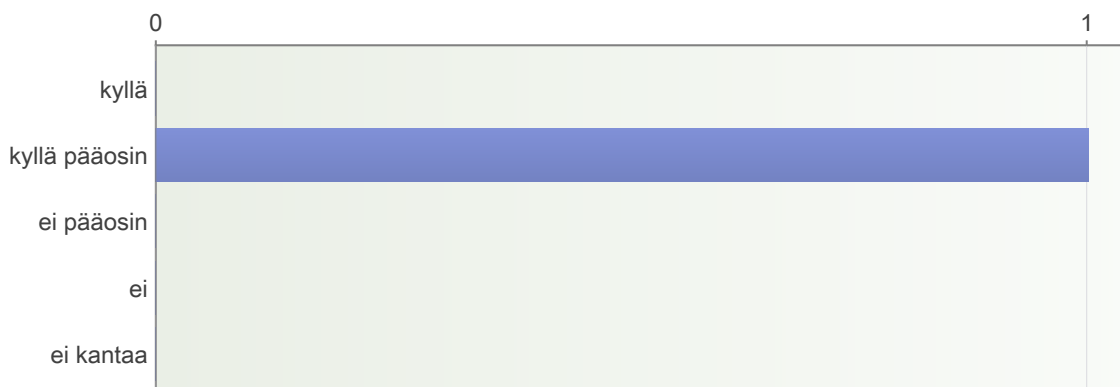
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnan vapaus lisääntyy samalla myös asiakkaan oma vastuu.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

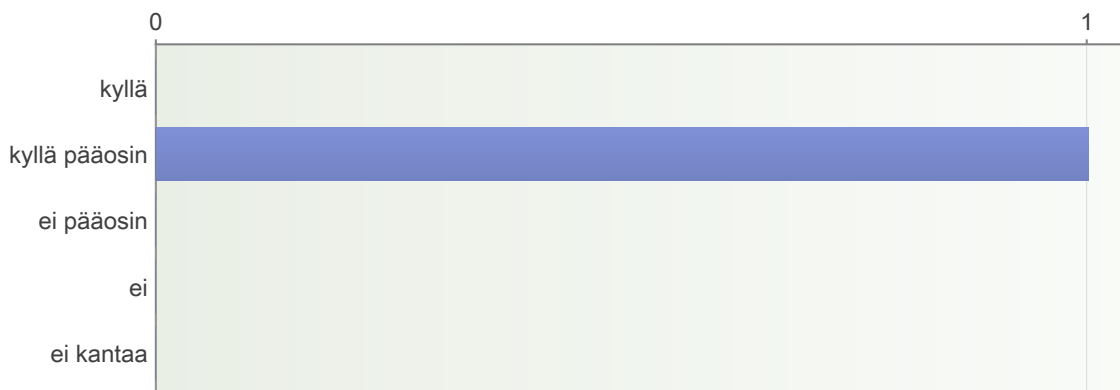
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Osin ja riippuu siitä miten määritellään tavoitteet ja mittarit. Miten asiakkaiden osalta saadaan riittävä tieto asiakassuunnitelmien palveluiden toteutumisesta, palvelun laadusta ja valvonnasta.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

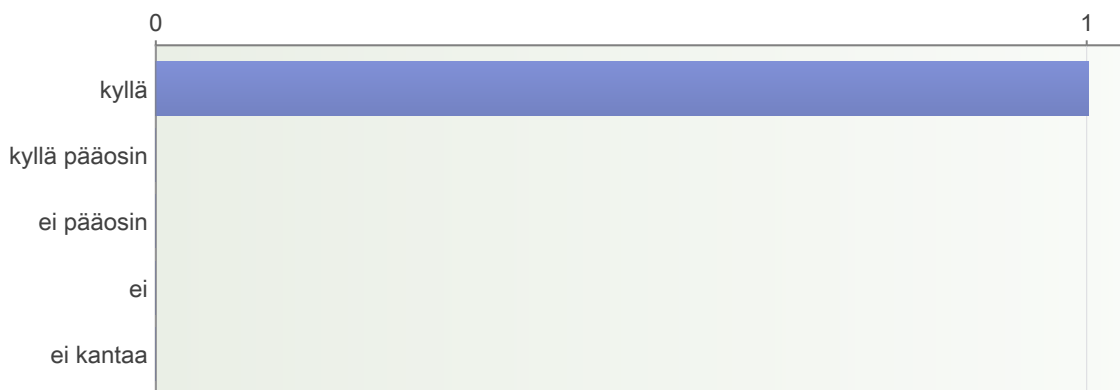

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

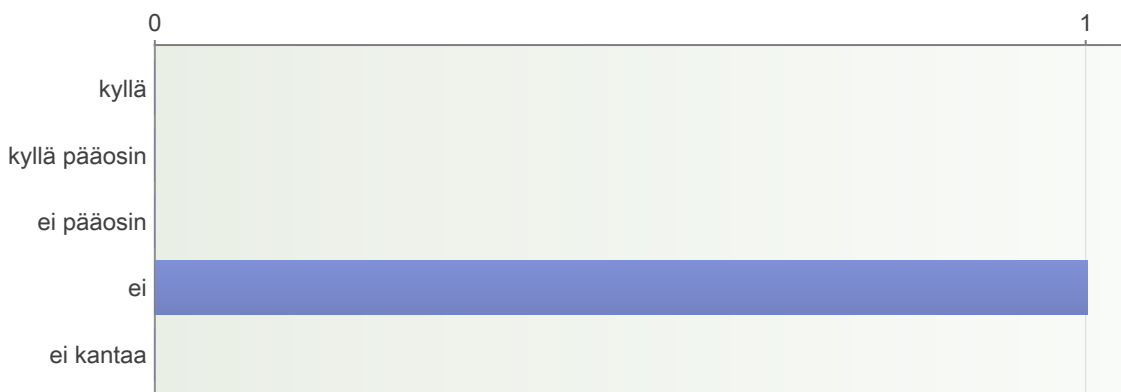
35. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

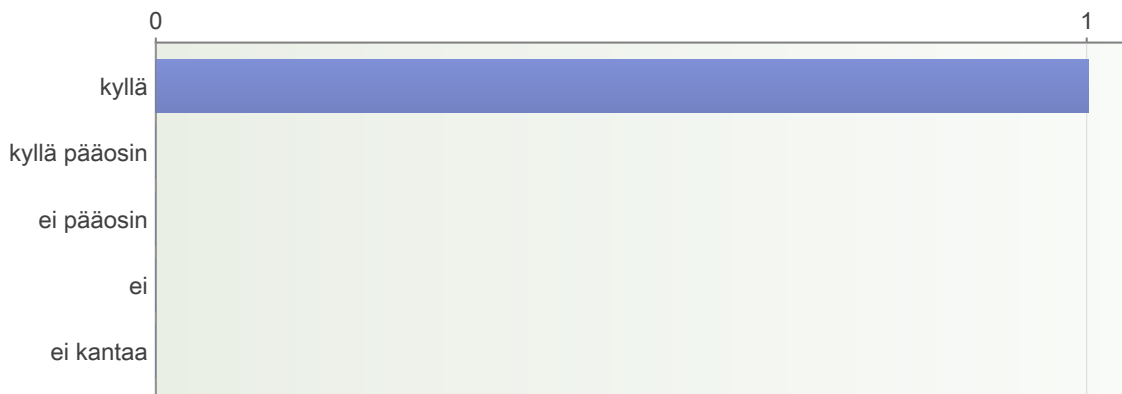
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan palvelusuunnitelmaa laadittaessa korostuu palveluohjaus ja moniammatillinen yhteistyö. Tämä esitetty muutos toisi mukanaan vielä raskaampaa valmistelua, epätarkoituksenmukaista resurssien käyttöä ja viivästyttäisi prosesseja.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

39. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

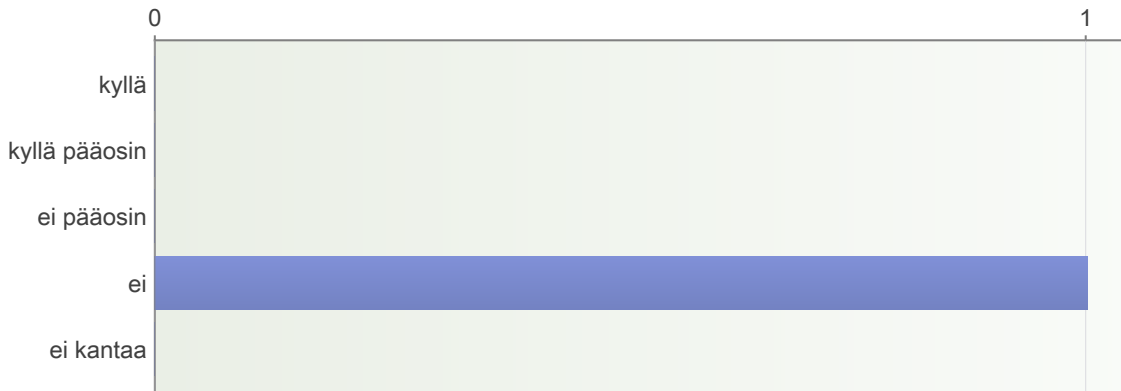

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

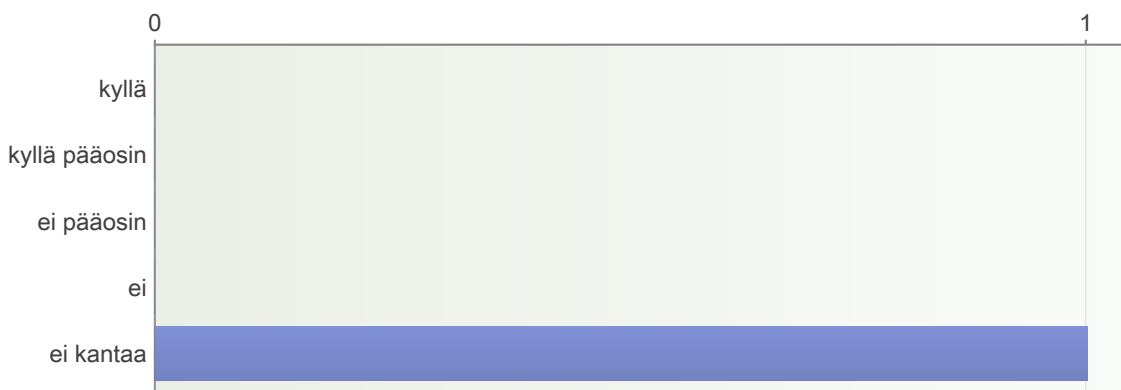
43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöttämisvelvollisuus näin kirjattuna on epä johdonmukainen pykälän 22 § kanssa. Asiakassetelillä tulee tuottaa palveluita, mutta asiakas voi siitä kieltäytyä. Tällöin liikelaitos vastaa palvelun tuottamisesta muulla tavoin, jolloin kokonaisuuden kannalta olisi tarkoituksenmukaista tuottaa ne itse tai alihankintana.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista. 15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

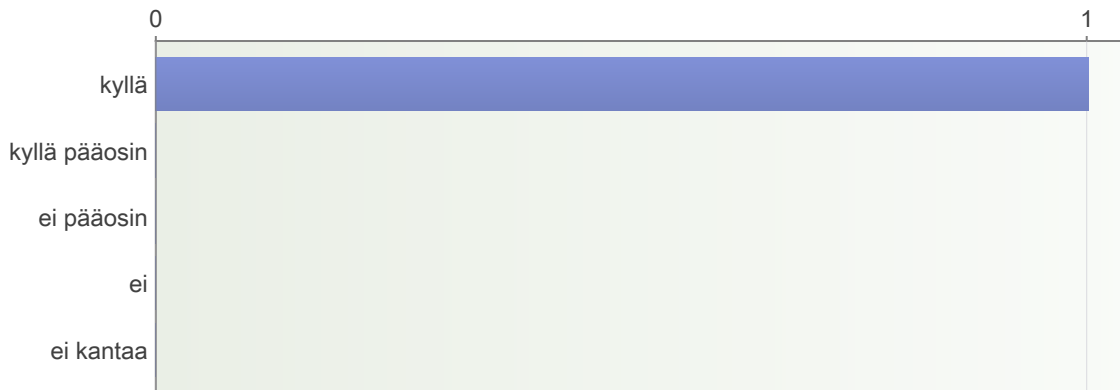

45. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

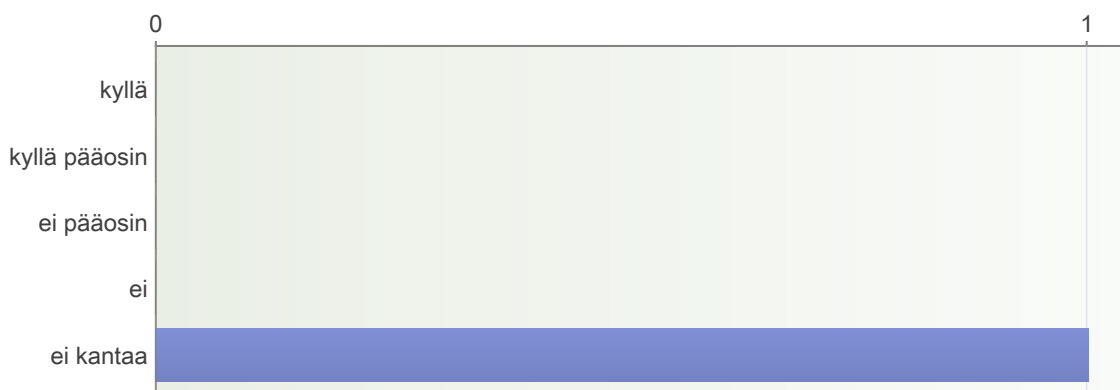

47. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

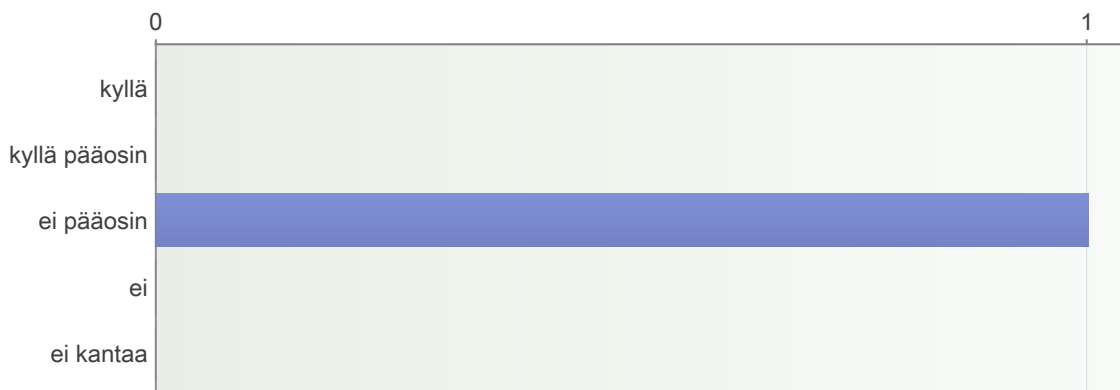

49. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

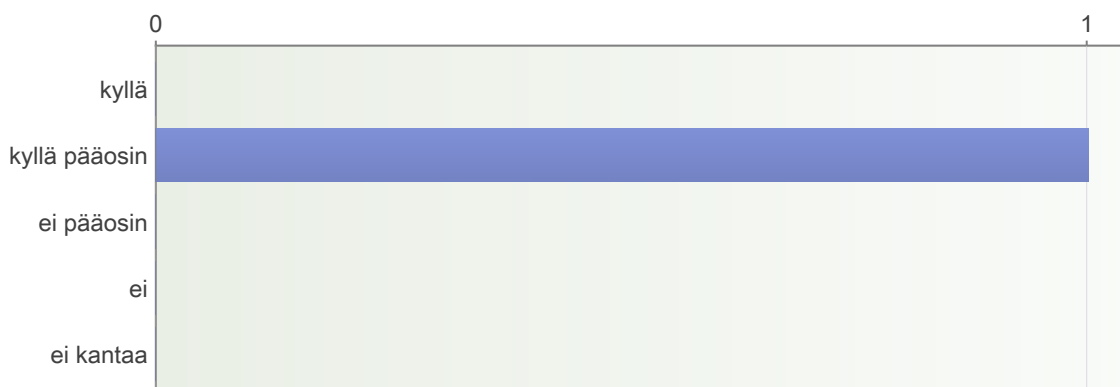
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pirstaleinen, osin monimutkainen palvelurakenne ei tue maakunnan järjestämisvastuun toteuttamista, koska ei ole käytettävissä riittävän reaaliaikaista tietoa kuntalaisten palvelutarpeesta ja niissä tapahtuvissa muutoksissa.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

53. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Ei vastauksia.

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojärjestelmävelvoite ja monimutkainen esityksessä oleva kustannusten korvaus (maksuseteli, asiakasseteli, henkilökohtainen budjetti) voi vähentää pienten yritysten mahdollisuutta osallistua.

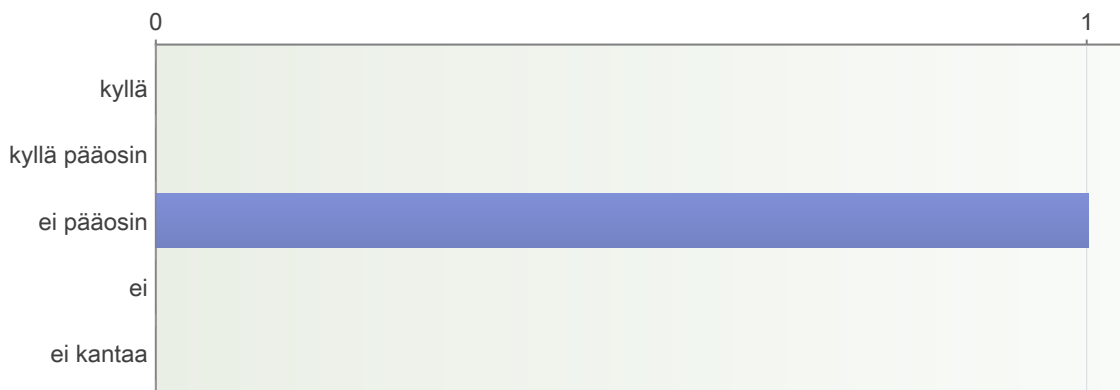
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Parhaimmillaan se voi parantaa palveluiden saatavuutta, mutta vain niiden osalta, jotka voivat hyödyntää valinnanvapautta.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

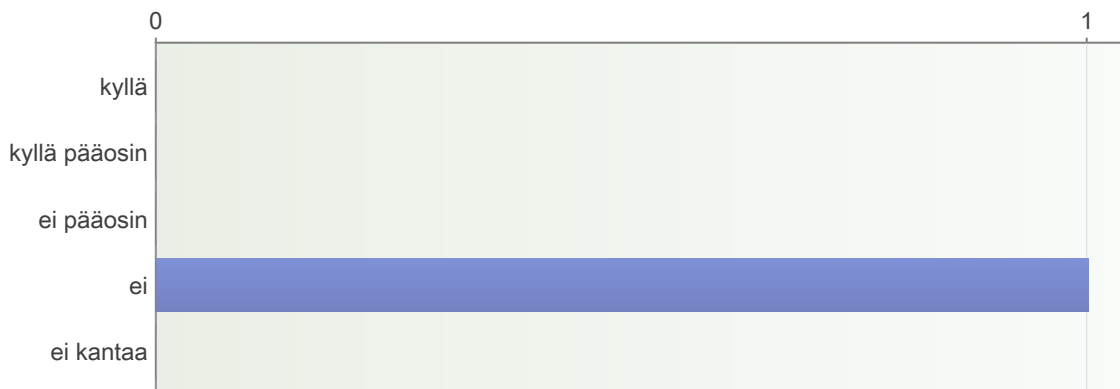
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hammashuollon osalta jää avoimeksi koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon liittyvä hammashuolto sekä alle kouluikäisten lasten suun terveydenhuollon ennaltaehkäisevät palvelut.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Ei vastauksia.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Lähtökohtaisesti yksilön kannalta toteutuu valinnan vapaus ja korostuu yksilön oma vastuu. Kuitenkin hajanainen palvelurakenne rikkoo tavoitellun integraation. Etenkin paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden osalta riskinä on, että he jäävät osin ilman tarvitsemaansa palvelua, kun kokonaisvastuu puuttuu. Lakiluonnoksessa määritellään suoran valinnan asiakasmaksuista, että maakunta perii ne. Asiakkaan näkökulmasta järjestelmä on sekava, kun lasku palveluiden käytöstä tulee eri organisaatiosta kuin mistä palvelu on saatu. Lisää hallinnollista työtä.

Lakiluonnoksen mukainen malli tuo voimakkaan muutokset tuottajarakenteessa. Julkisen tuotannon osalta palvelun käytön ennakointi ja oman toiminnan sopeuttaminen palveluiden käyttöä vastaavaksi vaikeutuu. Muutos tulee lisäämään kilpailua osaajista julkisen ja yksityisen palveluntuottajien välillä.

Maksuseteli tai asiakasseteli voitaisiin korvata yhdellä ainoalla nimikkeellä. Palveluseteli on jo laajasti käytössä niissä palveluissa, johon nyt maksuseteliä /asiakasseteliä esitetään käytettäväksi.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.